

‘De digitale euro is een niet te stoppen gedrocht dat een aanslag pleegt op onze onafhankelijkheid en privacy’

Het digitale betalingsverkeer wordt al langere tijd gestimuleerd; pinnen is de norm geworden en contante betalingen verdwijnen steeds meer.

Slechts een op de vijf betalingen is nog contant. De groep gedigitaliseerde, robotachtige burgers neemt alsmaar toe. Daar kan geen coronavirus tegenop. Ondanks dat de overheid (nog) steeds roept dat contant geld moet blijven als wettig betaalmiddel (bijvoorbeeld in het geval van een digitale storting) lijkt diezelfde overheid er steeds minder zin in te hebben om contant geld in omloop te blijven brengen. Vaak wordt (het witwassen van) ‘crimineel geld’ als argument genoemd.

Digitaal (giraal) geld is elektronisch geld dat uitgegeven wordt door commerciële banken en dat op een betaalrekening staat. Dit geld kan men, behoudens het uit een pinautomaat komt, niet aanraken, in tegenstelling tot contant (chartaal) geld. Giraal geld kan door een rekeninghouder van de ene naar een andere bankrekening (IBAN) overgeschreven worden. Giraal geld geeft, in tegenstelling tot contant geld, controle aan de overheid (belastingdienst) en commerciële banken. Onze overheid is voorstander van een digitale euro als aanvulling op het contant geld en op het digitaal geld op onze bestaande bankrekening. Daarmee loopt onze overheid als braaf schooljongetje achter het voornemen aan van de Europese Centrale Bank (ECB) die

een nieuwe elektronische vorm van publiek geld wil, namelijk digitaal centraal bankgeld: de *Central Bank Digital Currency* (CBDC).

De digitale-europropagandamachine roeptoetert dat iedereen in het eurogebied toegang heeft tot een financieel stelsel waarin monetaire soevereiniteit en integriteit aanwezig zijn. Oftewel een eenduidig, breed geaccepteerd, veilig en betrouwbaar publiek betaalmiddel als aanvulling op de bestaande geldstroom. Het wordt makkelijker en goedkoper geld over te maken naar het buitenland, een rekening bij de ECB kan niet in gevaar komen en is bestendig tegen financiële shocks. Klinkt allemaal super!

In werkelijkheid wil Europa graag grip houden op het digitale betalingsverkeer dat op dit moment grotendeels loopt via Amerikaanse bedrijven en dat kan door die digitale euro. Op 28 juni komt de Europese Commissie met een wetsvoorstel, zo heeft onze minister van Financiën laten weten.

De keerzijde: wat veel mensen niet beseffen, is dat contant geld een ongekennde vorm van vrijheid en zelfcontrole geeft. Het kan namelijk niet gevolgd worden, in tegenstelling tot het digitale geld.

De ECB krijgt dan (te) veel macht want ze gaat dan ook de regels en voorwaarden bepalen rondom dit programmeerbaar fenomeen. Bovendien heeft de ECB de volledige controle. Koppeling van het BSN-nummer aan iemands DNB-rekening is voor de hand liggend. Immers, dit nummer is ook van belang voor het betalen van belastingen en van boetes. Onze minister van Financiën gaf onlangs te kennen dat zij wil dat de politiek gaat bepalen welke regels er voor de digitale euro moeten komen. Vergeet het maar, uiteindelijk zal (zoals altijd) de in Brussel gezetelde Europese elite weer beslissen en zal de gebruikelijke quasi tegenspuiterende poppenkast van de Nederlandse regering enkel voor de bühne zijn. Daarvoor in de plaats is mijn verwachting dat enkele geselecteerde brave schooljongetjes een goed betaald baantje gaan krijgen op het Brusselse pluche.

Veel burgers hebben om diverse bekende motieven weinig tot geen vertrouwen meer in de overheid, politici, banken en Europarlementariërs. Mijn verwachting is dat er veel tegenstanders zijn voor invoering van een digitale euro. Desondanks vrees ik ook dat er een heel grote groep burgers is die schijnbaar niet in de gaten heeft en/of er lak aan heeft dat deze ontwikkeling een naarstig oprukkend niet te stoppen gedrocht is dat een forse aanslag is op onze onafhankelijkheid en privacy. Bovendien bekruipt mij steeds meer een psychologisch voorgevoel dat de opheffing van privé-geld, hoe onwaarschijnlijk ook, steeds dichterbij komt. Deze situatie acht ik gevaarlijk en onwenselijk.

Jos Haartmans is psycholoog en praktijkhouder van POBOS BV Klinische Psychologie in Geleen